

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. »GORENJEČ« stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Kako se slovenskemu narodu kri pušča.

(Dopis.)

I.

V šestnajstem stoletju smo bili Slovenci jako znamenit narod, ker ni manjkalo niti gmotnega, niti duševnega bogastva. Mesta, graščine in katoliška duhovščina so izdali v tem stoletju ogromne svote za obrambo proti Turkom. Poleg tega so pa tudi mesta in graščaki mnogo žrtvovali za vpeljanje in utrjenje luteranskega veroizpovedanja na Slovenskem. Naš narod dandanes ne bi mogel dati tako velikanskih žrtev. Na drugi strani so duševno prištevali tedanje naše vodilne stanove med prve moči v Avstriji. Brez Slovencev niso ničesar mogli opraviti proti Turkom in naši tedanji grajščaki so bili vojskovodji skoro na vseh tedanjih bojiščih. Deželni zbor pa je imel v onem času zastopnike, s katerimi je vse-mogočna duhovščina in z njo združena osrednja državna vlada imela kaj težavno stališče. Skoro bi bilo prišlo do tega, da bi moral med tema dvema nasprotnikoma odločiti meč, in bržkone bi bili naši tedanji »stanovi« — tako so se namreč zvali takratni zastopniki v deželnih zborih — zmagali, kajti imeli so izvrstne vojskovodje, izvajenega vojaka in dovolj premoženjskih sil. Vrhutega pa je bilo naše ljudstvo vajeno vojne, kakor ljudstvo nekdanje vojaške granice. Odločilo je versko izpovedanje. Avgbsburška luteranska veroizpoved je učila, da se mora pokoriti tudi krivični vladi, Calvin, švicarski reformator pa je učil nasprotno. Madjari so bili kalvinske veroizpovedi, Slovenci pa avgbsburške. Ko so jezuitje prišli državni vladi na pomoč in velik denar papeštva, ki je moralo zaježiti luteransko povodenj, da ne seže v Italijo in od tam v Španijo, bilo je našim luteranskim »stanovom« na izbero, ali vzeti meč v roke ...?

Začetkoma sedemnajstega stoletja so zapustile najboljše grajske in meščanske rodovine naše ozemlje. Rodovi tistih so bili zraščeni z narodom, dasi povečjem nemških in laških imen, vendar člani narodovi. Odhod teh naših najboljših ljudi, ki so bili najčvrstejši na duhu

in telesu, saj so to pokazali nešteto krat v premnogi bitkah z mečem, v deželnih zborih in tudi sicer, se dandanes smatra lahko kot hudo puščanje krvi iz narodovega telesa. Namesto njih so duhovniki in vlada postavili katoliške plemiče, ki so drugod prišli na kant in ki se z drugim narodom nikdar niso mogli sprijazniti, vrhutega pa bili še duševni revčeki. Tako so se zopet pokatoličili vsi doma ostali Slovenci, katere so vodili večinoma tuji potomci bankerotnih zavodov.

V 17. stoletju zgubljena kri se ni dala več nadomestiti z enako dobro in tako je ostal slovenski narod do 19. stoletja velika reva. Kar je rastlo stoletja in se vežbalo na tisti zemlji z drugimi člani naroda, tega ni mogoče nadomestiti z najljubeznivejšo skrbjo, kaj šele z odvijanjem in z naravnost sovražnim ravnanjem. Državne vlade so udinjale naše graščake in jih tam privezale za jasl.

15 Naš hišni davek.

Piše Š. [Dalje.]

Cenjeni čitatelj se blagovoli spomniti, da zakon o hišnem davku že davno več ni enotna postava, kakor danes vsaj še vedno več ali manj n. pr. zakon o novih personalnih davkih. Nasprotno, pripomnil sem že v uvodu, da se z materijo bavi nebroj predpisov iz različnih časov in različae narave, ki se deloma dopolnjujejo, deloma popravljajo in tudi ponavljajo, kar je bilo rečeno na drugem mestu. Zasli bi torej pač predaleč — in presegalo bi tudi namen teh vrstic — ko bi hoteli pokazati, kako se je ravno teorija o zgor navedenih premembah v teku časa postavno razvila. Zadostuje naj opazka, da so vse tozadevne določbe najpregledneje sestavljene in izražene v enem poznejših predpisov, namreč v takozvanem navodilu*), v katerega § 11. najdeš tudi dokaj jasen popis vseh prememb v objektu, katere upošteva zakon. V pojasnilo naj ti pa služi sledeče:

Ad A. Kakor razvidiš že iz besedila, spoznali smo v tem odstavku samo premembe — besedo »premembe« rabimo seveda cum grano salis (primeri zgoraj A št. 1) — ki se raztezajo na cel objekt, bodisi, da hiša, katere prej ni bilo, nastane, bodisi da hiša, ki je dotlej obstajala, ali vsled volje ali zoper voljo gospodarja izgine s površja.

Iz stališča davčnega prava pa hiša ne nastane samo takrat, kadar zgradiš popolnoma novo poslopje, t. j. na stavbišču, ki dotlej ni bilo zazidano, marveč služilo drugim namenom, n. pr. kot vrt, njiva i. t. d., ali pa, kadar obstoječe poslopje do tal podereš in namestu tega se-

*) Anleitung zur Evidenzhaltung der Gebäudesteuer im allgemeinen Kataster.

zidaš drugo. Za državno blagajnico nastane nova hiša tudi takrat, kadar se poslopje, ki sedaj v smislu temeljnih določb ni bilo podvrženo davku, premeni v tako, da zapade davčni obveznosti. Razločevati moramo tri slučaje: Prvič je mogoče, da n. pr. svoj dosedanji hlev ali drugo gospodarsko poslopje potom stavbnih prememb pretvoriš (adaptiraš) v stanovanjsko poslopje, torej hišo v pravem pomenu besede. Ta prememba je prav pogosta posebno po revnejših pokrajinah, mora se pa izvršiti samoobsebi umevno na ta način, da izgubi poslopje svoj dosedanji t. j. gospodarski značaj in zadobi novega popolnoma. Hlev še ne postane hiša, če ga posestnik v tej obliki, kakršno je imel dosedaj, mora deliti s svojo živino, marveč samo tedaj, če n. pr. okna povečaš, napraviš nov pod i. t. d., skratka, če ga spremeniš v poslopje, kakor ga ljudje normalno uporabljajo za stanovanje. Drugič nastane davku podvrženo poslopje, če v tovarni, v hlevu i. t. d. napraviš stanovljive prostore, enega ali več, kakor ti drago, oziroma kakor zahtevajo gospodarske razmere, ne da bi sicer poslopje v nespremenjenih delih nehal rabiti v dosedanje namene. N. pr. v hlevu bi rad naredil posebno sobo za hlapce, v tovarni malo stanovanje za hišnika i. t. d. V vseh teh slučajih se pojavi davčna dolžnost, ker so — kakor vemo — tudi gospodarska poslopja podvržena hišnemu davku (razredarini), v kolikor se uporabljajo ali so uporabna za stanovanje. Tretji slučaj premembe, o kateri govorimo je sicer — če sodimo strogo — po svoji pravni naravi nekoliko drugačen, po končnem efektu pa popolnoma enak zgornjima dvema, namreč slučaj, katerega smo navedli po A št. 2, če torej n. pr. občina proda staro šolsko poslopje zasebniku A, ki se potem v tem posloju nastani. V tem slučaju se sicer v vnanjosti poslopja nič ne izpremeni in ostane tako, kakor je bilo, to je načeloma davku zavezano. Toda izgubilo je izjemno ugodnost, da je bil davka oproščen in za fiskus, ki se ne briga za tako dlakocepljenje ter vpraša samo: »plačaš ali ne?« zadobilo je še le sedaj pomen, prav tako, kakor hlevi in tovarne, ki se v celoti ali deloma adaptirajo za stanovanje. Vsled tega je popolnoma pravilno, da ga stavi zakon v eno vrsto s prejšnjima slučajema.

Se nadaljuje.

PODLISTEK.

Sobotno pismo.

Ljubi moj Gašper!

Zadnjič, ko sva se srečala, si mi obljubil, da se pripelješ na sankah k meni. Sneg še imamo, Tebe pa le ni! Najbrže si prodal sani in zastavil konja; h Koblarju pa vem, da ne greš na posodo ponje, zato ker bi Ti jih ne posodil, ker si liberelec, grešen človek, zapisan hudiču in njegovi zlahti. — En'ga dobrega moraš imeti, ker te tako dolgo čaka.

Ker sem ravno v misel vzel Koblarja, Ti moram še sporočiti, da je zadnjič na semnju v Kranju prodajal vole, kar mu je prav dobro pristojalo. Božji namestniki na zemlji prodajajo vole in prav imajo, kajti letos je klaja draga in pošten vol ne more živeti od vsake besede, ki pride iz tehtantovih ust.

Veš, Gašper, jaz sem kmet, četudi nekoliko polakiran, kakor pravijo, tak sem pa le, da se lahko pomešam med vsako družino. Poskušati pa hočem tudi vse.

V ponedeljek sem bil v Ljubljani na semnju sv. Pavla. Kupil bi bil konja, pa ni bilo na celem semnju nobenega zame. Brez dela in opravila ne morem biti, zato sem začel mešetariti. Neslo je prav dobro. Zastonj sem pil »pri Židanu« vinski zavrelci podobno pijačo. Nalezal sem se ga pa le. — Grem nazaj na semenj. Tam pri strani zagledam dve konjski sili. Povprašam, čegava je ta živina. Povedalo se mi je, da so te konjske sile lastnina gospoda Pavšlarja iz Kranja. Sedaj šele so

V Kranju, 8. marca.

Iz državnega zbora. Poslanska zbornica se peča s proračunom. Oglašeni je bilo 313 govornikov. Samo jugoslovanskemu klubu, ki šteje le šest članov, je odkanih pet govornikov.

Novi nemški pravopis se vpelje v vse šole z novim šolskim letom. Naučno ministrstvo je že razposlalo tozadevne ukaze.

Ogrski trgovinski minister Hegedüs odstopi menda radi nervoznega glavobola. Na njegovo mesto pride Horasky.

Nemiri v Albaniji se nadaljujejo ter sta obe narodnosti ob meji vedno oboroženi.

Nemški carinski tarif hoče nemška vlada izdelati po novi osnovi po predlogih trgovskih ugovorov.

Burska vojna. Zadnji čas so imeli Angleži zopet srečo. Angleži so izgubili 587 častnikov in mož. Buri pa 800 mož z velikanskim številom živine. Listi poročajo, da je bil Dewet dne 23. m. m. na roki težko ranjen.

Dopisi.

Iz škofje Loke. Tukajšnje slovensko bralno društvo je priredilo minulo nedeljo povodom praznovanja svojega desetletnega delovanja veselico, ki je v vsakem oziru dobro uspeła. Društveni prostori res niso bogve kako veliki, ali bili so natlačeno polni. Mnogo gostov celo prostora ni dobilo. Vzroka tolikemu pritisku od strani cenjenega meščanstva je pa iskati v tem, ker se je uprizorila Morretova peterodejanka s petjem »Reveček Andrejček«. Naše občinstvo je že tako: ljubša kot petje in godba mu je uprizoritev dramatiških predstav, pa najsi bodo te še tako malenkostne in navadne. S tem pa nikakor ne mislimo, da smo zoper prirejanje sličnih predstav, baš nasprotnega mnenja smo: čim več predstav uprizori kako društvo, tem jasnejše pokaže svojo moč, svojo zmožnost. Drugi, morda še važnejši moment pa je da prirejanje dobrih gledaliških predstav blaži in lika duha. Pevci torej niso nastopili z vešljem, dobro vedoč, da jih morda polovica niti ne posluša, zato tudi uspeh ni bil popolnoma dovoljen. Z dokaj večjim zanimanjem pa je sledilo občinstvo nalašč za ta večer zloženi deklamaciji, katero je z malenkostno izjemo prav dobro pred-

se mi odprle oči na stežaj. Mnogokrat sem že slišal o Pavšlarjevih konjskih silah. Predočeval sem si nekako predzgodovinsko izumrlo živino, tukaj pa zagledam personificirane konjske sile, podobne Brajdarjevim iz Trboja, kateremu jih je po lastnem zatrdilu stoje poginilo že dvaintrideset. Ena teh (Pavšlarjevih) konjskih sil ni mogla več stati na lastnem podstavku. Zvrnila se je na stran in vsi smo se bali, da vsak čas prenehajo funkcijonirati njene moči. Našli so se usmiljeni ljudje, ki so z naporom treh konjskih sil. postavili do kosti oglodano konjsko silo na njeni podstavek na noge. Društvo za varstvo živali sicer obstoji, dragi Gašper, Ti pa ustanovi društvo za varstvo konjskih sil. Jamčim ti, da boš gotovo vsaj častni predsednik novemu društvu, jaz bom pa za šribarja.

Gledalci teh konjskih sil so zbijali najnedolžnejše šale.

»Tele konjske sile so pa za šintarja«, pravi star možiček. — »Tja sicer spadajo«, odgovori mu drugi, »toda cel Kranj in okolica bi se potem norčevala, da je konjač vzel Pavšlarjeve konjske sile.« — »Naj jih pa da v Trst za meso!«

»Oče, ali ste že kdaj slišali, da bi kdo jedel konjske sile — sicer pa nobena teh dveh ne pride v Trst.«

Ne vem, ali jih je prodal ali ne, kajti poldne je bilo in mešetarije je bilo konec. Po kosilu sem jo pa odkuril domu.

Dragi Gašper, ne jezi se, da ti že tako dolgo nisem ničesar pisal, odslej bom bolj priden in prihodnjo soboto dam — če ti je všeč — zopet glas od sebe. Dotlej mi pa ostani zdrav! Te pozdravlja Tvoj kmet Jur.

našala gospodična Antonija Jesenko, ki je prevzela ta večer iz prijaznosti sodelovanje. Po kratkem odmoru je sledila uprizoritev »Revčka Andrejčka«. Ne bomo naštevati vseh posameznih vlog, saj so vsi igralci brez izjeme pokazali, da niso samo vestno memorirali, temveč se tudi s pridom privadili primernemu kretanju na odru. Vsekako pa moramo pohvalno omeniti gospoda Ivana Kermelja, ki je igral naslovno vlogo — za naše razmere ne pretiravamo, ako rečemo — prav izvrstno. V maski in v kretanju je bil popolnoma Revček Andrejček, kakršnega si je gotovo predstavljal vsakdo, ki je pazljivo prebral to priljubljeno igro. Kot diletantu mu ne more nihče odrekati izredne nadarjenosti. Prav nič za Andrejčkom pa ni zaostala njegova Franica (gospodč. Antonija Jesenko). Igrala je neprelahko vlogo čuvstveno, lepo naravno in lahno, kakor se je njeni ulogi pač najbolj prilagalo. Opomniti moramo, da je pri običajnih skušnjah sploh ni bilo navzoče, ker biva v Ljubljani, a navzlic temu je nastopila sigurno, igrala naravnost izvrstno, kar je pričalo živahno ploskanje, namešano z navdušenimi živio- in dobro-klici. Izkratka: splošni utisek uprizoritve »Revčka Andrejčka« je bil v vsakem oziru dovoljen. Po končanem oficijelnem delu večera se je razvila prav prijetna in neprisiljena prosta zabava. — Konečno pa še eno ali dve besedi o društvu samem. V zadnjic so se čule opazke, kako da društvo, ki vendar lahko dostojno uprizori marsikako igro, tako poredkoma stopa s prireditvami na dan. In tu je treba pribiti sledeče: večina sodelujočih igralcev in igralk niti udje slovenskega bralnega društva ni, torej le iz posebne prijaznosti sodeluje. Umevno je torej, da se ti sami ne bodo usiljevali in nastopijo samo, kadar jih na svete čase odbor v to naprosi. Odbor naj torej upošteva dejstvo, da je te blagohotne sodelovalce treba večkrat povabiti na poljudno razgovorjanje o društvenih prireditvah. — Tako bo stopilo naše društveno življenje za eno stopinjo višje — in morda izgine vsaj nekaj opravičenih in neopravičenih predbacivanj, ki slovenskemu bralnemu društvu nikakor niso na korist. P. Č.

Z Bleda. (Izjava.) Občinski odbor na Bledu je v svoji seji z dne 2. marca 1902 zopet v drugič z večino enajstimi glasovi sklenil, da se nova cerkev ne dovoli zidati na občinske davke. Vzroki so naslednji: 1. Po tem načrtu so troški za gradnjo nove cerkve veliko pre nizko proračunjeni in gotovo je, da bi nova cerkev še enkrat toliko veljala. 2. Občina ima že sedaj 50 odstotkov občinskih doklad in občani se že sedaj čez davek vedno pritožujejo. Ako se nova cerkev ne more zidati brez občinskih doklad, potem naj se pa sedanja cerkev popravi. V tem smislu se glasi tudi naša pritožba, dočim se iz prižnice naglaša venomer, da smo mi proti cerkvi, kar je nesramna laž in nič drugega, kakor nas namenoma napačno sumničiti pred občani. 3. Zakaj bi se nova cerkev morala ravno sedaj zidati, ko se bo vsled gradnje železnice podražilo vse, tako da bi občani imeli le še več troškov. — Toliko dragim občanom na znanje, da se bode večina občinskih odbornikov pritožila do zadnje instance. Za občinski odbor: I. Peternel, župan.

Volitev v okrajno bolniško blagajno in kranjski malkontenti.

Strančica kranjskih malkontentov pada vedno globokeje. Zasnovana po nekaterih iz golega samoljubja in osobne mrznje ni nikdar uživala posebnih simpatij med boljšim meščanstvom. Zapustili so jo treznejši ljudje, ko so uvideli, da malkontenti ne dosežejo drugega, kakor da z zabavljanjem po gostilnah in lažnivimi dopisi v »Slovenskem Listu« vedno bolj zastrupljajo javno življenje v Kranju. S Koblarjevim prihodom so se prelevili v klerikalce, kar jim pa seveda ni ravno pridobilo simpatij. Krčilo se je število prvotnih nezadovoljnih, zato se je pa klika vedno bolj izpopolnjevala z ljudmi, ki iz različnih razlogov med dostojnim meščanstvom ne uživajo posebnega ugleda. Kakor se kaže, imajo sedaj ti elementi med malkontenti odločilno besedo. Drugače si pač ne moremo tolmačiti divje gonje, katero so brez povoda

uprizorili zoper okrajno bolniško blagajno, zoper nje načelnštvo in blagajnika. Ker je to početje uprav značilno za tukajšnje žalostne socialne razmere, baviti se hočemo z njim podrobneje.

Kranjska okrajna bolniška blagajna je v najlepšem redu in ima čez 6500 kron premoženja. Za minulo nedeljo so bile razpisane volitve delegatov, ki potem volijo različne odseke. Malkontenti so hoteli dobiti blagajno na vsak način v roke. Pripravljali so se na naskok že dalj časa. Zarotili so se, da bodo na vsak način odstranili strogega blagajnika Rudolfa Kokalja. Koblarju je pa bilo seveda največ na tem, da bi Ciril Pirc ne bil več načelnik, kajti potem bi lahko pisal, da je deželni poslanec izgubil zaupanje.

Kokalja so hoteli ugonobiti še pred volitvijo. V preteklem letu je bil on tudi blagajnik pasivne blagajne godbenega društva. Celo leto je zakladal blagajno s svojim denarjem. Na občnem zboru godbenega društva dotakratni in potem zopet izvoljeni odborniki niso hoteli več prevzeti odborništva in z velikim trudom se je skrpal novi odbor, v katerem imajo večino malkontenti. Glasom računskega zaključka je imel tirjati Kokalj od blagajne gasilnega društva krog 220 kron. Odhori mu je vrnil to svoto, a čez tri dni ga je ovadil nek član godbenega odbora sodišču, češ, da med dohodke ni vpisal nekega prejemka. Čez nekaj dni potem je še odbor sam napravil dve ovadbi za par kron. Eno ovadbo je med tem že umaknil. Recimo, da je Kokalj, ki je poleg godbene blagajne opravljal še kakih pet drugih blagajen, res pomotoma pozabil vknjižiti kako svoto, kar se lahko pripeti vsakemu, s tem pa gotovo še zdavnaj ni dal komu povoda sumničiti ga izneverjenja, zlasti ker mu je bila blagajna dolžna najmanj še enkrat večjo svoto. Dostojni ljudje v takem slučaju opozore blagajnika na pomoto in ne delajo kazenskih ovadb. Sploh se bo pa o tem še govorilo pred sodiščem.

Kakor smo že zadnjic poročali, so v torek pred volitvijo nekateri člani bolniške blagajne sumničili blagajnikovo poslovanje pri c. kr. okrajnem glavarstvu in svetovali, naj se z ozirom na podano ovadbo zaukaže revizija. Še tisti dan izvršena revizija je dognala, da so sumničenja neopravičena in da se nahaja blagajna v uzornem redu. Koncem napominane ovadbe trdijo ti ljudje, da so se pritožili tudi pri načelniku Pircu, a da le-ta ni hotel ničesar ukreniti. V resnici pa načelnik niti z enim teh poštenjakov ni govoril! No, tudi ta obrekovanja in laži se bodo pretresavale na pristojnem mestu.

Ker niso ničesar dosegli s podlo denunciacijo, so skušali z zvijačo zagotoviti si večino pri volitvi. Dobro so vedeli, da ne morejo zmagati z delodajalci in še manj z delavci. Zato so zadnja dva dni začeli priglašati na stotine delavcev, da bi si tako pridobili 33 delavskih odposlancev. Plačani agitatorji so po mestu in po deželi lovili delavce in jim obljubljali po 3 krone in še več na dan. Po deželi so raztrosili vest, da so se začele graditi »Pavšlarjeve fabrike«.

Že v petek zjutraj se je zbralo kakih sto delavcev v Pavšlarjevem kamnolomu ob Kokri. Ker so dobro vedeli, da se ne gre za resno delo, ker jih ni nihče priganjal in tudi ni bilo na razpolago potrebnega orodja, so pasli lenobo in zbijali šale. Po kakih 5 — 10 je radi lepšega, časih kar z rokama, premetavalo kamenje in sneg. Semtertje so tudi navrtali kako skalico in so za »špas« malo razstreljavali. Večinoma so se pa razšli po šnopsarijah ali so odšli kar domov.

Prava gonja je nastala v soboto zjutraj. Delavci so prihajali kar trumoma v mesto. Tomaž Pavšlar je letal okoli kar s polo in zapisoval delavce »po 3 krone«. Ko so bili zapisani, odšli so lahko tudi domov. Pavšlar je prevzel vlogo priganjača za polirja Zebreta, ki je potem vse delavce prijavil blagajni. Delavci so pa trdili, da jih je Pavšlar »gori vzel«. Tudi o Koblarju se govori, da ni mogel zdržati doma v farovžu. Najbolj so mu bili neki pri srcu pobožni Stražiščani. Število kmetov (med njimi tudi gruntarji) in delavcev je naraščalo vedno bolj. Vmes je bilo videti mnogo čudnih postav zabuhlih ob-

razov, prave pravcate barabe, katerim je bojaželjnost odsevala z obrazov. Gugali so se vinjeni po cestah, onesnaževali so kote, upili kakor divjaki in stekli so se v treh krajih do krvavega. Mnogo jih je preobvladal sladki »heruš« in obležali so nezvestni na cesti. Drugi so jo popihali domov, češ, saj nismo najeti za delo, ampak za — volitve.

Liberalni delodajalci niso nikakor hoteli prepustiti blagajne označenim elementom in zato so tudi jeli sprejemati delavce. Agitatorji so prežali ob cestah, ki vodijo v mesto in najemali so delavce. »Pavšlarjeve fabrike že zidajo! Kdor je za fabrike, naj gre z nami!« so vabili Pavšlarjevi priganjači. Meščanstvo je s strahom pričakovalo prihodnjega dne. Vsakdo je bil prepričan, da bo prišlo do krvavih izgrediv. Pričakovati je bilo nad 1000 delavcev!

Vsekako bi bila prodrila stranka, ki ima sedaj blagajno v rokah, za najmanj sto glasov. A na razpolago je bilo le 7 žandarmov in 2 policaja. Velike in od izvestne strani nahujskane množice bi ne bilo mogoče brzdati. Vsaka kontrola pri volitvi bi bila izključena. A ne glede na to je smatralo načelnštvo za svojo dolžnost, varovati koristi blagajne, koristi stalno nastavljenih delavcev in nikakor ne pripustiti, da bi odločevali o usodi blagajne samo v svrhu volitve za en ali k večjemu za dva dni najeti delavci. Zato je v soboto popoldne odgodilo volitev na nedoločen čas in sklenilo tem, samo za volitev prijavljenim delavcem ne priznati članstva. Glasom pravil bi imeli namreč potem, četudi že odglašeni, še skozi šest tednov pravico do bolnišnine, kar bi blagajnično premoženje lahko ugonobilo v enem mesecu.

Trezno misleče, meščanstvo je odobraval in z veseljem pozdravljalo ukrep načelnštva, a kakor bomba je padel ta, po lepkih razglašeni opravičeni sklep med kranjske malkontente. Zmage so bili gotovi, ker niso vedeli, koliko delavcev imajo pripravljenih nasprotni delodajalci. Bledi so letali po mestu. Toliko denarja so žrtvovali za prazen nič! Pritožili so se baje brzojavno na deželno vladu in na ministrskega predsednika. Ubogi Körber, strašno se je moral prestrašiti Pavšlarjevega telegrama!

V nedeljo zjutraj je prišlo zopet na stotine delavcev v mesto — po plačilo. Prismojena gonja se je res na vreden način zaključila. Žebre je izplačeval s Pavšlarjevim denarjem (!) in Pavšlar je razburjen nadzoroval razljučeno množico. Kakor se kaže, je nedostajalo denarja. Mesto po tri krone nekateri niso dobili niti ene. Trgali so delavcem »zasluženo« plačilo, ker se niso vršile volitve! Delavci so kleli in se grozno pridušali. Koliko greha so povzročili kranjski klerikalci! Ko bi ne bilo žandarmerije, bi se bila Pavšlarju slaba godila. Stati ga je morala vsa brezuspešna komedija vendar še par tisoč kronic. Pravijo, da bi bilo pametnejše, ko bi bil ta denar porabil za kaj nujnejšega.

V dokaz, da je bila vsa ta gonja povsem navaden »Wahlschwindel«, naj pripomnimo le še toliko, da je mojster Žebre takoj v ponedeljek odglasil vse (krog 300) v petek in soboto priglase delavce. In potem si drznejo ti ljudje še zahtevati v pritožbi na okrajno glavarstvo, da naj tisto ukaže načelnštvu okrajne bolniške blagajne, da takoj izvrši volitev delegatov na podlagi zaznamka delavcev, katerega so s prijavo tolikega števila neopravičenih delavcev »korigirali« v svoje politične namene. Pa vendar ne mislijo ti čudaki, da so c. kr. uradi postavljeni zato, da bi podpirali kranjske malkontente pri njih zahrbtnem in zavrtnem početju v škodo takega zavoda, kakor je okrajna bolniška blagajna.

Toliko se nam je zdelo potrebno povedati v pojasnilo tukajšnjih nad vse žalostnih in vsled vednega nesramnega hujskanja tako napetih socijalnih razmer. Seme, ki so nekateri zasejali iz samega osebnega sovraštva, je začelo bujno kaliti. No, prenapeta struna kaj rada počí. Zdi se nam, da plačilni dan ni več daleč.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Socijalno-demokratski shod se je vršil minulo soboto v Kranju v gostilni Rajka Potuška »pri Fidru« na polju. Na dnevnem redu je bil »govor« o političnem in gospodarskem položaju v Avstriji. Kaj se je govorilo na tem shodku, nam ni znano, ker nismo imeli časti, biti navzoči. Samo toliko se pripoveduje, da je bil predsednik (!) temu shodu Ignacij Resch, knjigovez iz Kranja. Udeležilo se je tega zborovanja celih 12 oseb, med njimi več takih, ki se ponavadi obešajo na vrat tukajšnji Koblarjevi stranki.

Opozarjamo slavno p. n. občinstvo v mestu in na deželi, da se vrši gledališka predstava »Revček Andrejček« na korist dijaški kuhinji jutri v nedeljo točno ob osmih zvečer.

Bohinjska železnica. O načrtu vodne naprave v bistrškem potoku, katera bi služila v svrhu zračenja v tunelu, se vrši politični obhod v zvezi z razlastitveno razpravo dne 17., oziroma 18. t. m.

Za ribiče. Dobroznani ribič kamnogoriški g. A. Kappus je zasačil dne 26. m. m. v svojem ribišču, edinem nahajališču modropikastih postrvic (*Argutia capscula* P.) nad 1 $\frac{1}{2}$ meter dolgega klina (*Ludificator contrapunctatus* Np.) Nad dve uri se je trudil ribič z njim nizzol ob sila utrudljivem, strmem in nevarnem pobjezju Lipnice. Pri izlivu pa se mu krepka žival, prišedša iz plitvega v bolj globoko, mahoma utrga in srečno uide. Zanimiva množica požrtih argucij, katere je žrtva v očigled suhemu elementu izbruhala, je vsakomur na ogled.

Seja radovljiskega občinskega odbora 3. marca s sledečim dnevnim redom: 1. Volitev novega člana v upravni odbor mestne hranilnice, namesto umrlega g. Fr. Muleja. 2. Zgradba novega šolskega poslopja v Radovljici. 3. Posvetovanje glede prošnje občine Jesenice za tedenske tržne dneve. a) Članom v upravni odbor mestne hranilnice je bil soglasno izvoljen višji c. kr. poštar g. Franc Pavlošič v Radovljici. b) Proti razsodbi c. kr. okrajnega šolskega sveta in stavbenemu strokovnemu predvarku nove šolske stavbe štirirazredne ljudske šole odbor ničesar ne odgovarja. K temu sklepu pa se je dodal in sprejel predlog, naj se dela nato, da dobi Radovljica združeno z zgradbo ljudske šole tudi deško meščansko šolo. c) Odbor sklene proti prošnji občine Jesenice za dovoljenje tedenskih tržnih dni ugovarjati.

Občni zbor radovljiske podružnice »Slovenskega planinskega društva« se je vršil minuli četrtek v Hudo-vernikovi restavraciji.

Prememba posesti v Kranju. Gospod Franc Šumi, mesar in gostilničar, je kupil Vrbenovo hišo št. 148-149. Istotako je prodal g. Franc Sifrar, sedlar, svojo hišo št. 107 g. Ivanu Šinku, voščarju.

Iz Podnarta. Pri dne 1. februarja vršeti se dopolnilni volitvi občinskega odbornika občine Ovsiše je bil izvoljen Valentin Debelak, posestnik v Otočah, občinskim odbornikom.

Nagrado za rešitev življenja v znesku 52:50 K je dobil Alojz Murovec iz Radovljice, ker je rešil Frana Ločnikarja, da ni utonil.

Stepla sta se 9letna Jožef Benedičič in Janez Fajfar iz Drulovka pri Kranju. Benedičič je vrgel končno poleno proti Fajfarju, a ga ni zadel, pač pa je zadel 3 leta staro Franciško Fajfar in jo močno poškodoval.

V Gorenji vasi se je usla 1. t. m. vsled topljenja snega zemlja nekaj 200 korakov od orožniške kosarne oddaljeno. Škoda se ceni na 2500 K.

V Trziču so se vršile dne 1. t. m. volitve v okrajni cestni odbor in v zdravstveni zastop tržiski. Predsednikom je bil izvoljen za oba zastopa g. Karol B. Mally, župan v Trziču; njegovim namestnikom v okrajnem cestnem odboru g. Janez Golmajer, župan v Kovorju, namestnikom v zdravstvenem zastopu g. Mihael Koželj, župan v Zadrugi.

Kamniška Narodna čitalnica priredi jutri v nedeljo ob polosmih gledališki večer. Na vspredu je petje »Lira«, gluma »Oče so rekli, da le!« in burka »Nemški ne znajo«. Potem bo loterija z lepimi dobitki.

Bomba! V Kranju se ne moremo pomiriti. Odkar so prejšnji teden začeli s snegom in blatom graditi Pavšlarjeve tovarne, raste razburjenje od dne do dne. Ljudje letajo nervozni po mestu. Gospodu Pavšlarju je v Kranju pretesno. Pogostoma se vozi v Ljubljano. V četrtek, 6. t. m. mu je postalo strašno slabo in zopet se je peljal v Ljubljano k zdravniku. S homeopatičnimi kroglicami so ga za nekaj časa potolažili. Danes pa je počila bomba. Pošta nam je prinesla včerajšnjega «Slovenca», ki ima med brzojavi na prvem mestu tole poročilo: «Slovanski centrum je danes uložil jako ostro interpelacijo zaradi volitev v bolniško blagajno v Kranju, kjer se je vlada nekako postavila v obrambo liberalne stranke.» In mej dnevnimi novicami tistega lista je tudi na prvem mestu notica, ki je menda podlaga oni interpelaciji. Poleg drugih laži, perfidnosti in pristnih Koblarjevih sumničenj je zabeležena tudi neumna in izlagana vest, da se je udeležil seje načelnštva, v kateri se je sklenilo, odgoditi volitev, tudi vladni tajnik. Danes se nečemo spuščati v podrobnosti in sploh ne maramo govoriti o umazanih in falotskih namigavanjih, naperjenih proti okrajnemu glavarstvu, ki se bo že smemo znalo braniti. Pokazalo se bo kmalu, da se je «slovanski centrum» prav pošteno vsedel kranjskim malkontentom in da se je z interpelacijo nesmrtno blamiral. Cenj. bralce bo gotovo pred vsem zanimalo, kak utis je napravila «Slovenčeva» brzojavka v Kranju. Ne vemo, če je res ali ne, a poroča se nam, da so malkontenti postali strašno ponosni, ker se o njih govori celo na Dunaju. Slavna delegatska kandidata Hariš in Pacenk sta neki upila po mestu: «Zavoljo nas so se naši poslanci na Dunaju skregali z ministrom.» Za njima je baje korakal Skalja in razkladal ljudem: «Midva s Tonetom jim bova že navila uro (liberalcem namreč).» Pravi, da imajo zvečer banket pri Šinku. Koblar bo predsedoval svojim vernim ovčicam in Pavšlar bo imel slavnostni govor, v katerem bo zavračal trditve hudobnih jezikov, da «kdor s klerikalci okoli hodi, tudi s klerikalci okoli pride». Liberalci so se seveda poskrili po hišah in pričakujejo v strahu posledic one grozne interpelacije. Mrtvih dosedaj še ni nič.

«Pejmo se fabrk». Včeraj in danes pred tednom se je raznesel po kranjski okolici glas, da so se tako težko pričakovane «Pavšlarjeve fabrike» že začele zidati. Pripovedovalo se je tudi med ljudmi, da, kdor ne bode prišel pomagat, tisti tudi ne bo dobil službe v novih tovarnah. Na stotine kmetijskih delavcev ter posestnikov je privrelo v Kranj in ako si koga vprašal, po kaj je prišel v mesto, takoj ti je odgovoril: «Fabrike delat.» Prvi dan so nagnali vse tje doli v Pavšlarjev kamnolom. Ljudem kar ni šlo v glavo, zakaj hoče Pavšlar lomiti kamenje v Lajhu, ko je vendar skalovja v izobilici tam doli v Druljevki, kjer naj bi stale Pavšlarjeve tovarne. No, pa zaupali so v Pavšlarjevo modrost, zlasti ker jim je obljubil po tri krone na dan, in se jim je bilo treba le zavzeti, da bodo prišli volit v nedeljo v okrajno bolniško blagajno. Kakor že poročamo na drugem mestu, so v kamnolomu bezali blato in premetavali sneg. Nadebudna mladina v Savskem predmestju je strmé opazovala to početje in prav hitro je pogruntala, kako se «delajo» fabrike. Kakih 20 paglavcev se pritepe na živinski trg. Eden, ki menda igra vlogo g. Pavšlarja, zavpije: «Pejmo se fabrk» in podmestarski cvet začne kar za stavo premetavati sneg in blato. Občinstvu je jako ugajala ta nova otročja igra. Nešetokrat se je pogrel ta dovpti pretekle dni. Akceptirali so ga tudi delavci, ki so dobili v nedeljo, ko je zmanjkalo «špage», namesto po tri krone samo po eno ali še manj. V nedeljo so upili po trgu: «Hudič, sam naj se gre fabrk.» Tako si je mislil bržkone tudi Urban Žebre, ki je dal nekemu delavcu brco, ki ni bil zadovoljen z eno krono. Mesto «pejd se farbat», pravimo sedaj v Kranju «pejd' se fabrk». Samo dva dni je trpela glorijska Pavšlarjevih tovarn. In sedaj, ko je skopnel sneg, ostalo je samo še blato. Kako že poje tista pesmica: Tomaž! Tomaž! kam krevljaš? V blatno vas — — — Gospod Pavšlar, pejte se fabrk!

Nabli so danes ob treh popoldne v Straheči dolini pri Kranju pod smodnišnico g. Iv. Cofa v skalovju dva

dni staro, a še živo dekletce, katero je brezsrčna mati ondi položila.

Križem sveta.

Razne novice. 15. žrtev tržaskih izgrediv, Herman Vidjak je umrl v bolnišnici v Trstu. — Kmetski sin Pisuš v Boču blizu Maribora je svojo mater ubil s sekuro, ko mu je očitala pijanost. Tudi je ubil nekega hlapca, ki je hotel preprečiti to dejanje, neko deklo pa, ki je videla ta zločin, je težko ranil. Pisuša so zaprli.

Gospodarske stvari.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu februarju je 188 strank vložilo K 52.261.44, 164 strank dvignilo K 48.419.30, 31 strankam se je izplačalo posojil K 23.920.—. Denarni promet K 221.631.34.

Okrajna hranilnica in posojilnica v Škofji Loki. V mesecu februarju je vložilo 84 strank K 24.080.75, dvignilo 37 strank K 6.814.79, izplačalo se je posojil 12 strankam K 34.540.—. Stanje hranilnih vlog K 294.328.16. Stanje posojil K 210.068.87. Denarni promet K 104.675.36.

Listnica uredništva.

Dopis iz Lesec smo morali odložiti za prihodnjic.

Tedenski sejem v Kranju dne 3. t. m.

Prignalo se je 352 glav goveje živine, 4 telet, 51 prašičev, — ovac, — koze, — buš. — 50 kg: pšenice K 9.25, prosa K 7.—, ovska K 7.50, rži K 8.25, ajde K 7.—, ječmena K 7.50, krompirja K 1.60.

Št. 324.

Razglas.

Pri mestni občini Kranjski

je izpraznjena služba

tretjega policijskega stražnika

z letno plačo 600 kron, prostim stanovanjem in službeno uniformo.

Prosilci, zmožni slovenskega in nemškega jezika, naj vložijo prošnje z dokazili sposobnosti do 19. marca 1902 pri županstvu.

Županstvo v Kranju

6. dne marca 1902.

38

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

Velika zaloga zgotovljenih oblek
za gospode, dečke in otroke
konfekcije za dame.

*** Solidno blago po občudovanih nizkih cenah ***

Ceniki se razpošiljajo zastoj in poštnine prosto. 43—1

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja ob boleznih in povodom smrti našega nepozabnega brata in bratranca

Franca Kristanov

za vence ter mnogobrojno spremstvo pri pogrebu, brezplačno nošenje i. t. d. izrekamo najpriskrnejšo zahvalo.

V Kranju, dne 7. marca 1902.

41

Založboči ostali.

Stanje hranilnih vlog:
1.200.000 K.

Rezervni zaklad:
nad 36.000 K.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom
sprejema hranilne vloge vsaki dan in jih obrestuje
po 4½ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica
za vložnike plačuje iz svojega. 20—7

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru,
obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne
križe, štedilnike i. t. d. 85—43

Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

Št. 59.

Razglas.

Načelnštvo okrajne bolniške blagajne v Kranju naznanja,
da se

dosedanje uradne ure

okrajne bolniške blagajne

vsled odborovega sklepa z dne 17. februarja 1902

izpremene

in so iste od 1. marca naprej vsak dan, izvzemši nedelje
in praznike

od 9. do 12. ure dopoldne.

Bolniške podpore izplačujejo se pa kakor do sedaj le ob
sobotah.

Načelnštvo okrajne bolniške blagajne v Kranju
dne 26. februarja 1902.

Načelnik:

Ciril Pirc s. r.

36—2

Sangrad pri Kranju

ob železniki progi Ljubljana-Trbiž. — Letovišče za
tujce pod zdravniškim nadzorstvom, med gorami v
samoti, 465 metrov nad morjem. Vsakovrsten kom-
fort. Izvrstno bivališče za rekonvalescente. Sezona
od maja do oktobra. Cena 6 K na dan za zdravo
in tečno hrano z vinom, zračne, peščene, solne,
gorke in mrzle kopeli ter električno razsvetlavo. —
Oddajajo se tudi sobe s kuhinjami. Treba pa je, da
se zato takoj oglasi. Cena po dogovoru. — Dvakrat
na teden obišče zdravnik letovišče.

40—1 Lastnik: dr. E. Globočnik v Kranju.

Naprodaj je hiša

v bližini Radovljice, v dobrem stanu, pripravna za kakega
obrtnika ali rokodelca.

Ponudbe naj se pošljejo upravnistvu «Gorenjca».

42—1

Okrajna bolniška blagajna v Kranju.

K šte. 56.

Razglas.

Ker je dveletna doba delegatov okrajne bolniške
blagajne v Kranju potekla, razpiše podpisano načelnštvo
z ozirom na § 29 blagajničnih pravil in z ozirom na
sklep v seji dne 17. svečana 1902 nove volitve delegatov,
ki se bodo vršile takole:

Dne 2. marca 1902

ob 11. uri dopoldne v Kranju za občino Kranj,
ob 2. uri popoldne v Naklem za občino Naklo.

Dne 9. marca 1902

ob 9. uri dopoldne v Stražišču za občino Stražišče,
ob 11. uri dopoldne na Jami za občino Mavčiče.

Dne 16. marca 1902

ob 9. uri dopoldne v Čirčičah za občino Hrastje,
ob 10. uri dopoldne v Vogljah za občino Voglje,
ob 11. uri dopoldne v Hrašah za občino Sinlednik,
ob 2. uri popoldne na Lužah za občino Šenčur,
ob 4. uri popoldne v Cerkljah za občino Cerklje.

Dne 23. marca 1902

ob 9. uri dopoldne v Britofu za občino Predoslje,
ob 11. uri dopoldne v Preddvoru za občino Preddvor,
ob 4. uri popoldne v Besnici za občino sv. Jošt.

V izvršitev teh volitev — izvzemši v Kranju — po-
oblaščen je v smislu sklepa načelniske seje z dne 17. sve-
čana 1902 blagajnik okrajne bolniške blagajne v Kranju.

Načelnštvo okrajne bolniške blagajne v Kranju

dne 21. svečana 1902

Načelnik: CIRIL PIRC.

Nekoliko kapljic

160-13

Maggi za
zabelo

podeli juhi, bouillonu, polivki, sočivju nepričakovano
dober okus.

Dobiva se v Kranju pri FRANCU DOLENZU.

Adolf Hauptmann

tovarna

53—51

oljnatih barv, firnežev, lakov
in hleja

— v Ljubljani. —

Ilustrovani cenik brezplačno in poštine prosto.

Posamezne številke „Gorenjca“

se prodajajo po 10 vin. v

Škofji Lokl pri g. M. Žigonu, trafika na
glavnem trgu;

Radovljici pri g. Otónu Homannu, glavna
trafika.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 109—37

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

R. LANG, Ljubljana (Kollzei)

tovarna za modroce na peresa
in posteljno opravo, zaloga
pohistva,

priporoča vsa vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podob,
otročjih vozičkov, maslonjačov, poči-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opravo 54—48

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje
zastoj in poštne prosto.

Prodaja tudi na obroke.

Razpošiljanje točno.

Semena

čista in zanesljiva domača detelja, lucerna in večna de-
telja, različna travna semena za suho in mokro zemljo
ter velikanska pesa za krmo, čista grahara, zgodnji oves,
čista koroška jara rž, pristni ribniški fižol, dobiva se po
najnižjih cenah pri tvrdki:

J. & A. Majdič

Trata pri Škofji Loki. 37—1

**Železnato
vino**

**LEKARJA
Piccoli-ja
v Ljubljani.**
Dobiva se v lekarnah

**krepča
malokrvne.
nervozne in
slabotne osebe**

Edina
zaloga na
Kranjskem
lekarna
Piccoli
pri Angelu
Ljubljana
dunajska cesta.

Pollitrska steklenica velja 2 K.

Zunanja naročila izvršuje lekarnar **GABRIEL
PICCOLI** v Ljubljani točno, ako se mu pošlje
166a—25 znesek po poštnem povzetju.

Najboljša kavina zmes

je in ostane

Tschinkel^{na} kavin zdrob

v

28—6

Ljubljani.

Naprodaj je več novih in rabljenih

HARMONIK

nemškega in dunajskega sistema. Kje se zve v
upravnistvu „Gorenjca“.

1-10

Andrej Boucon

159-26 LJUBLJANA

Prule (Sredina) št. 18

TOVARNA ZA IZDELOVANJE

VSAKOVRSNIH STOLOV

MIZ ZA VRTOVE
in vseh v to stroko
spadajočih pred-
metov, kise izvršujejo
natančno po naročilu.

Znanja naročila se iz-
vršujejo točno in po najnižjih
cenah.

Ceniki se razpošiljajo zastoj in
frankovano.

Glinaste peči,
štedilnike, banje
za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, tipežne in cene
priporoča prva in največja
tovarna
pečij in glinastih izdelkov
August Dreise
v Ljubljani.

73-44

Večkrat premisano!

Hočete kupiti prav
dobro slamo-
reznico ali gepelj?

108-36

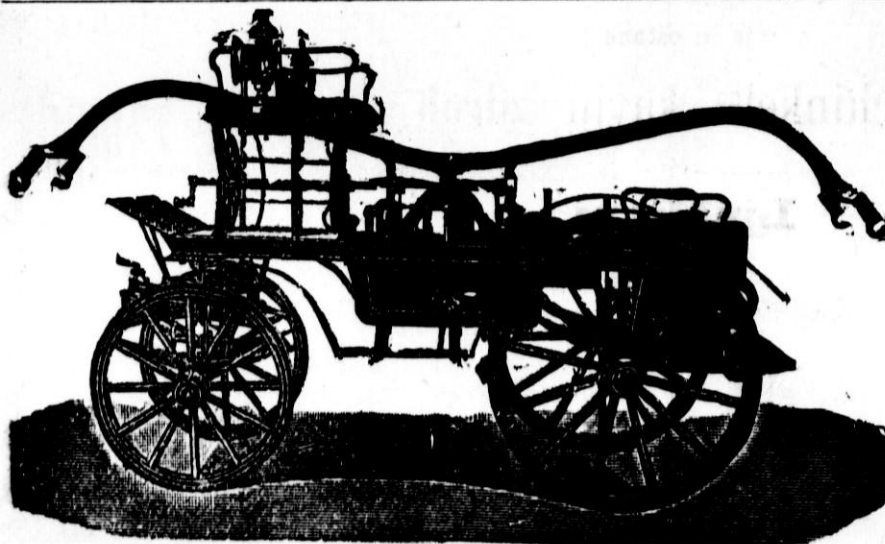
Obrnite se na skladišče

Fran Zeman

v Ljubljani, Poljanska cesta št. 24 („pri Korenu“)
kjer vselej dobite tudi najboljše mlatilnice, čistilnice
za žito, mline za žito in sadje, reporeznice, brane
za travnike in stroje drugih vrst, posamezne dele in
klinje. Trambe za vodo in gnojnice, cevi za vodvode,
se tukaj dobijo najceneje.

Glavna slovenska
hranilnica in posojilnica
registrirana zadruška z nemajmo zavezo
pisarna na Kongresnem trgu št. 14 tik nunske cerkve
sprejema in izplačuje hranilne vloge in
obrestuje po 4 1/2% — —
od dne vložitve do dne vzdige brez odbitka in brez odpovedi.
Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da
bi se obrestovanje pretiralo.

139-28

Č. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic,
kmetijskih strojev, I. moravska mehanična
tkalnica cevi in pasov

R. A. SMEKAL

v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9
priporoča 13-7

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebni-
kom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti
zmrzlini in s priredbo, da tiste na obe strani
vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice,
s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati
delo — naučba v teku treh dni — ter ne po-
trebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse drugo
gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve
i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-
brizgalnice. — Roba solidna elegantna in ceno-
Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

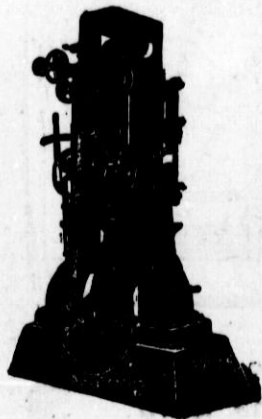
FRAN DETTER LJUBLJANA

na Starem trgu šte. 1

Prva in najstarejša 156—27

zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, ki se dobivajo v njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

G. Tönnies

Ljubljana 66—46

tovarna za stroje, železo in kovinoliivnica
priporoča kot posebnost vse vrste
žage in vse stroje
za obdelovanje lesa, ameri-
kanske turbine, bencin-
motore in parostroje.

Optični zavod
Jos. Ph. Goldstein
Ljubljana, pod trančo št. 1

priporoča
svojo veliko
zalogo vsakovrstnih očal, lovskih
in potnih dalnogledov, kakor tudi
vseh optičnih predmetov.

Zaloga fotografičnih aparatov.
Vse v to stroko spadajoča popravila
točno in ceno. 67—48

Predtiskarija **FRANJA** Predtiskarija **MERŠOL**

LJUBLJANA, Mestni trg št. 18

priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih žen-
skih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenin,
krojaških potrebščin ter raznega drobnega blaga — po
zelo zmernih cenah. 158-25
Monogrami in risarje se v poljubnih bojah in slogih
vvezujejo na vsakršno blago. — Zunanja naročila se iz-
vršujejo točno in ceno.

Pozor!

Kdor hoče imeti dobro blago strugarkega izdelka,
97—41 kakor

kegle in krogle, krogle za balin

in sploh vsa v to stroko spadajoča dela po nizki ceni, naj
se obrne na

Ivana Vidmar-ja

strugarja v Ljubljani, dunajska cesta 11.

Najceneji in najboljši poljedelski stroji
dobé se pri

Karol Kavšeka nasl.

SCHNEIDER & VEROVŠEK

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Vedno velika zaloga gepeljnov, slamo-
reznic, mlatilnic, čistilnic, jekle-
nih plugov in sploh vse potrebščine za
poljedelstvo. 69—46

Tudi vsakovrstna železnina kakor železo,
traverze, železniške šine, kuhinjska oprava,
razno orodje za rokodelce i. t. d.

Tvrdka R. MIKLAUC

LJUBLJANA, Špitalske ulice šte. 5

naznani da je že popolnoma založena z
jesenskim in zimskim blagom.

Posebno omeni o svoji jako veliki sukneni zalogi
za moške, kakor kamgarn, štof, ševiot, gorenjsko
sukno i. t. d., katero blago prodaja po krojaških
cenah, toraj cenejši kakor povsod drugod.

Omenim nadalje tudi, da je v zalogi najnovejšo
blago za ženske obleke v vseh barvah in cenah od 30
kr. naprej. Tudi imam prav lepe parhete, kambrike,
kotenine, cvilih za postelje, koce, odeje i. t. d.

V vseh vrstah rut vedno zadnje novosti. Toraj
povabim sl. občinstvo na nakup, da se prepriča o posebno
ugodnih cenah, o dobrem blagu in prijazni potrebi.

172—46

Spoštovanjem R. Miklauc.

Zaradi popolne
opustitve trgovine

se je pričela dne 11. novembra 1901.

Velika prodaja blaga

v Kranju „Pri novi tovarni“

nasproti Puppotove špecerijske trgovine.

Cene so tako izvanredno nizke za dobro in
frišno blago, da bo še sedaj bogata zaloga raznega
volnatega ženskega blaga, pisanega barhanta,
moškega loškega in brnskega sukna, strikanih
srajc, tepihov i. t. d. v kratkem izbrana, naj
torej

nikdo te prilike ne zamudi

komur je ležeče

189-18

3-10 m moškega sukna izvrstno blago za celo obleko gld. 4-50
7 krat 78 cm to je za celo žensko lodnato obleko . . . 1-40
pisane lepe barhante . . . 78 cm za 12—16 kr.
» » flanele . . . 78 » » 20—22 »
» » barhanste rute . . . kos » 19 »
» » žepne rute . . . » » 3 »
čajga za cele moške hlače . . . za komaj 52 »

kupiti, posebno, ko ima vsak pravico
blago, s katerim ni zadovoljen

nazaj prnesti.

Semena

lucernske in domače detelje, repe, pese, korenja in trave ter vsake vrste vrtna semena, zanesljivega kaljenja, iz pravih virov, priporoča trvdka 39—1

R. & E. ROOS, Kranj

Lekarna „pri zlatem orlu“

Ljubljana, Jurčičev trg 2

M. ph. Mardetschlager, lekar in kemik, J. SVOBODE nasl. 80—47 čevljarski most.

Kupite ali naročite po pošti iz te lekarnе sledeča pripoznana domača sredstva:

Dunajske želodčne srčne kapljice, krč tolažljive, 1 steklenica 20 h, 6 stekl. 1 K.

Želodečne kapljice. 1 stekl. 20 h, 3 stekl. 1 K.

Odvajalne kroglice, v plehastih škatuljah a 40 h, 3 škatlje 1 K. Tinktura zoper kurja očesa in flašter zoper kurja očesa in trdo kožo a 40 h, 60 h, 80 h.

Fluid za vnanje drgnjenje, zoper trganje, pomirljivo sredstvo 1 steklenica 1 K.

Trpotčev sok, kašelj pomirljiv, 1 stekl. 1 K.

Prašek zoper kašelj, sliz razkrajajoč, 1 škat. 40 h in 1 K.

Železo-kroglice v sladkorju ali cblatih delajo in pomnožujejo kri, 1 K in 2 K.

Kina-železo-Malaga za slabotne in bolne osebe, 1 stekl. 2 K.

Kapljice za zobe, pomirljivo sredstvo, steklenica 20 h in 40 h. Najboljše in pravo ribje olje, steklenica 70 h in 1 K, pri odkupu 6 steklenic zaračuni se samo 5 steklenic.

Nadalje se priporoča redilna štupa za živino, za rogato, za prašiče in konje v škatuljah 60 h in odprto pol kile 1 K.

JOS. POGAČNIK

krojaški mojster v Radovljici štev. 41

priporoča slavnemu občinstvu

svojo delavnico za izdelovanje

Raznovrstnih == oblek ==

za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistiških in kolesarskih oblek, havelokov, površnikov za spomladansko in letno sezono.

Različno blago, in sicer najmodernejše je vedno 14—7 v zalogi.

Mestna hranilnica

v Kranju

obrestuje hranilne vloge

po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

2—6 katerega plačuje iz lastnega.

Stanje vlog K 2,764.648.12. Stanje hipotečnih posojil K 1,754.741.23.

A. Tschinkelna zet

Ljubljana.

Prva in edina domača tovarna

cikorije,
figove kave,
kanditov,
kandiranega sadja
in konsev

priporoča priznано dobre in cene svoje izdelke. 68—49

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemati za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na doma stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravništvo se nahaja v hiši štev. 105 nasproti župne cerkve. — Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo